

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	25 augustus 2023
Zaaknummer	Z2023-00000454	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2023-00011508	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	8 maart 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorschriften bij de ontheffing 2. Voorgeschreven maatregelen 3. Locatie plangebied 4. Locatie aangetroffen verblijfplaatsen		

Loo Plan B.V. heeft namens Stichting Cazas Wonen een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Glazenierslaan, complex 2154 in De Meern (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000454.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 september 2023 tot en met 31 oktober 2025.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Verder hebben wij besloten geen ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of te vernielen van nesten, rustplaatsen of eieren van de gierzwaluw, omdat er geen verbodsbepaling wordt overtreden. Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit**2.1 Omschrijving van de aanvraag**

De aanvraag heeft betrekking op planmatig onderhoud met energetische upgrade aan de woningen in het plangebied. Het werk met het meest versturende effect op de beschermde soorten zijn dak- en isolatiewerkzaamheden. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3 van deze beschikking. De woning op Houtsnijderslaan 20 is buiten deze aanvraag gelaten, omdat er mogelijk een zomerverblijf van de laatvlieger bij dit adres is aangetroffen.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft de gierzwaluw. Daarnaast vraagt u ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft de gewone dwergvleermuis. De ontheffing vraagt u aan voor de periode van 1 september 2023 tot en met 31 oktober 2025.

2.2 Beoordeling aanvraag gierzwaluw

U heeft aangegeven dat de gierzwaluw is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn 18 nestplaatsen vastgesteld. Verder geeft u aan dat het nestmateriaal van bestaande nestplaatsen onder ecologische begeleiding na het broedseizoen wordt verzameld en ervoor wordt gezorgd dat de toegang tot de nestplaats na de werkzaamheden ongewijzigd blijven. Vervolgens zal het nestmateriaal onder ecologische begeleiding vóór de start van het broedseizoen van de gierzwaluw teruggeplaatst worden. Hiermee blijven de 18 aangetroffen nestplaatsen intact.

Hierdoor worden er geen nesten, rustplaatsen of eieren van de gierzwaluw beschadigd of vernield, waardoor er geen overtreding plaatsvindt van artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming. Wij beoordelen dat er geen ontheffing nodig is voor de gierzwaluw voor de geplande werkzaamheden.

2.3 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 25 juli 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.4 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.5 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

- Locatie

“De voorgenomen werkzaamheden zijn specifiek voor de in deze ontheffing aangevraagde woningen, de werkzaamheden zijn locatie gebonden. Alternatieve locaties voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn dan ook niet aan de orde.”

- Inrichting

“Bij de ruimtelijke inrichting van de tijdelijke mitigatie is sprake van overlap met zowel het huidige projectgebied als naburige projecten. Hoewel de aangepaste werkwijze en planning voorkomt dat de functionaliteit van de tijdelijke mitigatie teniet wordt gedaan, zou de voorkeur normaal gesproken uitgaan naar het aanbrengen van tijdelijke mitigatie verder buiten de invloedssfeer van werkzaamheden. Doordat tijdelijke mitigatie voor paarverblijfplaatsen in onderzocht gebied moet worden geplaatst, zijn de opties om op grotere afstand tijdelijke mitigatie te plaatsen echter niet aanwezig. Ook het plaatsen van paalkasten bleek niet mogelijk doordat hierin geen medewerking van de gemeente Utrecht kon worden gevonden en de klant zelf geen ruimte heeft om paalkasten te plaatsen.”

- Werkwijze

“Met de hier voorgestelde werkwijze en de te plaatsen voorzieningen is er een goede afstemming tussen de wettelijke verplichtingen, leefbaarheid in de wijk én besteding van maatschappelijke gelden. Bij dit project is er gekozen voor het aanbrengen van binnendak-isolatie en het vervangen van de dakpannen. Er is voor binnendak-isolatie gekozen omdat het complex gemengd in bezit is. De vervangende dakpannen zijn identiek aan de bestaande dakpannen. Er is daarnaast voor gekozen om de muurisolatie van buitenaf via de bestaande spouwmuur uit te voeren omdat, naast het isoleren, nog andere werkzaamheden aan de buitenzijde van de woningen plaats moeten vinden. Het voegwerk is voor een groot deel aan vervanging toe en de hemelwaterafvoer moet vervangen worden. Het isoleren van de gevels aan de binnenzijden van de woningen is daarnaast ongewenst. Om aan de binnenzijde te isoleren moeten bewoners tijdelijk uit huis worden geplaatst om ruimte te maken voor de werkzaamheden. Het isoleren aan de binnenzijde gaat ook ten koste van een deel van de woonruimte en de persoonlijke inrichting van de bewoner. Ten slotte is bij isolatie vanaf de binnenzijde geen garantie dat het binnenklimaat van verblijfplaatsen ongewijzigd blijft, waardoor de verblijfplaatsen alsnog ongeschikt kunnen worden.

- Periode

“Er zijn geen massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en/of ruige dwergvleermuis in de woningen aangetroffen, waardoor onder andere de winter een geschikt moment is om de werkzaamheden uit te voeren. Doordat de aanwezigheid van de gewone en de ruige dwergvleermuis niet geheel kan worden uitgesloten in de winter, moeten de woningen wel ongeschikt gemaakt worden. Aangezien er niet ongeschikt gemaakt kan worden in de winter is de periode vlak hiervoor, de paarperiode, het meest geschikt. In de paartijd wisselt de vleermuis gemakkelijk van verblijfplaats. De huidige planning is hiermee de meest optimale wat betreft de effecten op de aangetroffen soorten en functies.”

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belangen

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: “In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

Onderbouwing en beoordeling van belangen

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn voor de verduurzaming van de woningen. U geeft daarbij aan dat de werkzaamheden erop zijn gericht om minimaal energielabel A/A+ te behalen. De projectwoningen hebben huidig een gemiddeld energielabel C/B. Hierbij verwijst u naar het Energetisch Verbeterplan van 5 april 2022 dat is opgesteld door Atriensis.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de “Nationale Veiligheid Strategie” van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de “Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid” van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit de onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van verduurzaming van de woningen en waarom dit nodig is.

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege de volksgezondheid, de openbare veiligheid en andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

U heeft daarnaast aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn om asbestmateriaal te verwijderen. Hierbij verwijst u naar het Rapportage Asbestinventarisatie met projectnummer 13.26.0048 door BME Asbest Consult.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit het asbestrapportage blijkt dat asbestmateriaal aanwezig is onder de dakrand van de voor- en achtergevel wat een potentieel risico vormt en waarbij aanbevolen wordt dat sanering binnen korte termijn noodzakelijk is. Echter is onduidelijk uit uw onderbouwing of het saneren van het asbestmateriaal zou resulteren in het vernielen van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Daarom heeft u onvoldoende aangetoond dat het saneren van het asbestmateriaal nodig is in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

U heeft aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege wettelijk erkend belangen, namelijk de volksgezondheid en andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten voor de gewone dwergvleermuis. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn drie zomerverblijfplaatsen vastgesteld op de kopse gevels in of achter het overstek op de locaties Glazenierslaan 13 en 23 en Wolveverslaan 74. Daarnaast zijn acht paarterritoria waargenomen, waarvan de paarverblijfplaatsen zijn toegekend aan de projectwoningen. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf ter plaatse van de vastgestelde verblijfplaatsen niet uitgesloten worden. De locaties van de verblijfplaatsen zijn opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

Bij het inventariseren van het plangebied is er afgeweken van het NGB-vleermuisprotocol 2017, hierbij is 75% overzicht van het gebied niet bereikt. Hierdoor is mogelijk een onderschatting gemaakt van het aantal aanwezige zomerverblijfplaatsen. Om de onderschatting van het aantal zomerverblijfplaatsen te corrigeren wordt er een inschatting gemaakt van het aantal aannemelijke zomerverblijfplaatsen op basis van een betrouwbare berekening, toegepast op de aangetroffen en vastgestelde verblijfplaatsen. Het aantal zomerverblijfplaatsen in het onderzochte plangebied komt hierbij op een aantal van 8 zomerverblijfplaatsen uit. Voor dit aantal dient daarom gemitigeerd en gecompenseerd te worden.

Staat van instandhouding: gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022). De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuur) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiemaatregelen zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis. De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als **ongunstig - ontoereikend**, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

In dorpen en steden en zo ook in Utrecht, is de gewone dwergvleermuis de meest algemene vleermuis. U geeft aan dat bij eigen onderzoek binnen Utrecht de gewone dwergvleermuis nagenoeg altijd wordt aangetroffen. Ook de natuurwaardenkaart van Utrecht geeft eenzelfde beeld. In de omgeving van het studiegebied zijn geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bekend vanuit de NDFF. De NDFF bevat te weinig informatie over verblijfplaatsen en ook de waarnemingen die tijdens het nader onderzoek gedaan zijn, zijn niet voldoende om de lokale staat van instandhouding te bepalen. Uit het monitoringsprogramma van de gemeente Utrecht (VleerMUS) is de tendens binnen de gehele gemeente over de afgelopen 5 jaar voor de gewone dwergvleermuis "gelijkblijvend".

Effect van de ruimtelijke ingreep op de gewone dwergvleermuis

De werkzaamheden zullen 8 paar- en winterverblijfplaatsen en naar schatting 8 zomer- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernielen. Hierdoor wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We gaan akkoord met de mitigerende en/of compenserende maatregelen die u voorgesteld heeft. Deze maatregelen staan in bijlage 2 van deze beschikking.

Voordat u start met de werkzaamheden plaatst u ruim voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen op hiervoor geschikte locaties. U maakt de verblijfplaatsen ongeschikt voordat u start met de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode. U plaatst ruim voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg aanwezig om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.6 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk. (als er wel sprake is van een gemachtigde:

We verzenden deze beschikking aan Loo Plan B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Cazas Wonen;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrecht.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

11. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

4 Mitigerende en compenserende maatregelen

4.1 Tijdelijke mitigatie

De locaties van de tijdelijke mitigatie zijn genoteerd in bijlage 3. Na afronding van de werkzaamheden kunnen, na de gewenningsperiode van 6 maanden, de tijdelijke voorzieningen verwijderd worden. Dit gebeurt in de actieve periode en buiten de kraam- (15 mei-15 juli) en winterperiode (1 november-1 april) voor de gewone dwergvleermuis.

4.1.3 Gewone dwergvleermuis

Voor de 16 aangetroffen zomer- en paarverblijfplaatsen zijn 68 tijdelijke verblijfplaatsen gerealiseerd:

- Er zijn 34 vleermuiskasten (VMTI van Unitura) geplaatst bij de appartementencomplexen op de Tinnegijterslaan, Wolweverslaan en Kleermakerslaan.
- Daarnaast zijn er 15 vleermuiskasten (10 van het type VMTI van Unitura en 5 van het type 2FE van Schwegler) geplaatst op kopse gevels van projectwoningen.
- Tenslotte zijn er 19 kasten (VMTI van Unitura) aan de gevel van complex 2005 aan de Touwslagerslaan geplaatst.

De kasten zijn geplaatst op 30 januari en 3 en 6 februari 2023. Hiermee wordt voldaan aan de gewenningsperiode van minimaal zes maanden voor de start van het paarseizoen en het ongeschikt maken.

Alle tijdelijke mitigatie voor vleermuizen zijn geplaatst binnen gebieden die met een nader onderzoek zijn onderzocht. De tijdelijke mitigatie wordt alleen geplaatst op locaties waar geen paarterritorium van vleermuizen aanwezig is, behalve als het één van de paarterritoria betreft waarvoor gemitigeerd wordt. Hierdoor is verdringing van bestaande territoria uitgesloten en zijn alle voorzieningen potentieel geschikt.

Alle voorzieningen worden geplaatst conform het Kennisdocument. Uitgangspunten zijn:

- Buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Vrij van verstorende werkzaamheden.

- Binnen 200 meter van de aangetroffen verblijfplaatsen.
- Geografische spreiding.
- Variatie in expositie.
- Minimale vrije uitvliegruimte van 3 meter.
- Buiten direct bereik van (straat)verlichting.

4.1.4 Verwijderen tijdelijke mitigatie

Na afronding van de werkzaamheden en de permanente mitigatie én de daaropvolgende gewenningstijd van 6 maanden, kan de tijdelijke mitigatie verwijderd worden.

Het verwijderen van vleermuiskasten gebeurt buiten de kraamperiode (15 mei – 15 juli) en winterperiode (1 november – 1 april) van de gewone dwergvleermuis.

Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen gebeurt onder begeleiding van een ecooloog. Deze controleert de voorzieningen op vleermuizen, waarna de voorzieningen waarin geen vleermuizen aanwezig zijn kunnen worden verwijderd. Voorzieningen waar vleermuizen in aanwezig zijn worden voorzichtig ongeschikt gemaakt met een exclusion flap en rugvulling (zie ook het voorbeeld in bijlage 6). Het ongeschikt maken vindt handmatig plaats, zodat de vleermuis niet verstoord wordt door trillingen of geluid (niet boren in de gevel voor het bevestigen van panlatten). Na het ongeschikt maken kunnen de vleermuizen de kasten wel verlaten, maar niet langer terugkeren. De vleermuizen kunnen vanaf dat moment intrekken in de permanente mitigatie.

Na drie avonden van minimaal 10°C worden de kasten opnieuw gecontroleerd en, bij afwezigheid van vleermuizen, verwijderd.

4.2 Wijze van ongeschikt maken

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kritische periode voor de kraamverblijfplaats van vleermuizen en gierzwaluwen (deze loopt respectievelijk van 15 mei t/m 15 juli en 15 april t/m 15 augustus). Binnen de randvoorwaarden van het werk (afspraken met bewoners, Gemeente, doelen in Klimaatakkoord) is het niet mogelijk om geheel buiten de kritische periode van winterrust van de vleermuizen (1 november t/m 1 april) te werken en moeten verblijfplaatsen ruim vóór aanvang van de werkzaamheden tijdig ongeschikt worden gemaakt.

De maatregelen die worden getroffen zijn hieronder beschreven en worden in bijlage 6 via foto's toegelicht.

4.2.2 Gewone dwergvleermuis

Woningen met vleermuisverblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt tussen 15 augustus en 15 oktober 2023.

Toegangen tot gevelpannen op kopse zijden worden dichtgezet met panlatten of hoekprofielen. Bij een doorlopende ruimte wordt op maximaal 5 meter afstand van elkaar een exclusion flap geplaatst als uitgang vanuit een opening (open stootvoegen of onder gevelpannen). Hierdoor hoeven vleermuizen nooit een grote afstand (>2,5 meter) te overbruggen tot een geschikte uitgang. Bij niet doorlopende ruimtes wordt op iedere geschikte opening een exclusion flap geplaatst. Aanwezige stootvoegen en kieren worden dichtgezet met stootvoegborsteltjes, kitrugvulling en exclusion flaps. **PUR-schuim mag niet worden toegepast in verband met mogelijke beschadiging van vleermuizen en het vervuilende karakter.**

Het ongeschikt maken wordt gecontroleerd door een ecooloog van Loo Plan. Voor details ongeschikt maken zie bijlage 6.

Minimaal drie dagen na het ongeschikt maken, tijdens voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden (minimaal 10 °C, weinig regen en minder dan 4 Bft), vindt door een ervaren ecooloog van Loo Plan een controle in de avond of ochtend plaats om te controleren of de vleermuizen vertrokken zijn. Als daaruit blijkt dat de vleermuizen vertrokken zijn, worden de woningen 'natuurvrij' verklaard. Wanneer er nog vleermuizen aanwezig blijken te zijn, moeten aanvullende werkzaamheden worden uitgevoerd om ongeschikt te maken en wordt een nieuwe controleronde uitgevoerd. Het materiaal voor het ongeschikt maken wordt na afloop van de werkzaamheden zoveel mogelijk verwijderd.

4.2.3 Vleermuiskasten tijdelijke mitigatie

Op de kopse gevels van de projectwoningen zijn 15 vleermuiskasten (10 van het type VMT I van Unitura en 5 van het type 2FE van Schwegler) geplaatst. Deze worden nadrukkelijk niet ongeschikt gemaakt en moeten gedurende de uitvoer van de werkzaamheden functioneel blijven.

Bij deze gevels wordt de steigerplaatsing zo aangepast dat de kasten vrij blijven van de steiger (geen steigerdoeken en geen metaalwerk om en onder de kast, zie Figuur 1 voor een voorbeeld van deze werkwijze).

4.3 Permanente mitigatie

De genomen maatregelen volgen de richtlijnen en voorwaarden genoemd in de beschikbare Kennisdocumenten en zijn gebaseerd op de meest actuele kennis. De maatregelen die worden getroffen zijn beschreven in bijlage 5 en 7.

4.3.2 Gewone dwergvleermuis

Binnen dit project wordt ter compensatie van de zomer- en paarverblijven van de gewone dwergvleermuis gekozen voor maatwerkvoorzieningen. Op de 15 beschikbare kopgevels van de woningen wordt de eerste 2 meter van het dakbeschot geschikt gemaakt voor vleermuizen (inclusief laatvlieger), de huismus en de gierzwaluw. Het dakvlak wordt toegankelijk gemaakt door op minimaal 6 plekken in het overstek aan de muurzijde een opening te maken wat toegang verleend tot het dakvlak. Deze openingen dienen minimaal 3,5 cm bij 5 cm te zijn. Hierdoor kunnen vleermuizen onder het dak vliegen/kruipen. Daarnaast zal het huidige overstek niet verwijderd worden en zullen de pannen minimaal 3,5 cm van het overstek geplaatst. Hierdoor kunnen de desbetreffende soorten ook via de overhangende dakpan het dakvlak bereiken. Bij de woningen blijft het huidige houten dakbeschot intact. De te plaatsen dampdoorlatende folie wordt geplaatst aan de binnenzijde van het dakbeschot.

Daarnaast worden voor de vleermuizen 34 geschakelde 2-laagse inbouwkasten (type [VMPMGI](#) of vergelijkbaar). Geschakelde kasten bieden meer variatie in het microklimaat als enkele kasten en hebben hierdoor een duidelijke meerwaarde.

Tabel 2 Geschatte aantallen voorzieningen die als permanente mitigatie gerealiseerd worden. In de tabel zijn de gecorrigeerde aantallen zomerverblijfplaatsen van vleermuizen aangehouden voor de berekening van het vereiste aantal voorzieningen. () Bij de overmitigatie is het toegankelijk maken van het dak via de kantpannen niet meegerekend in de aantallen, omdat dit lastig te kwantificeren is (verschillende soorten die gebruikmaken van dezelfde ruimte en geen individuele ruimten). De werkelijke aantallen van overmitigatie zijn dus nog vele malen hoger.*

Vereiste aantal voorzieningen (volgens mitigatiefactor)	Geplande permanente mitigatie	Overcompensatie
64 voorzieningen gewone en ruige dwergvleermuis 0 voorzieningen huismus 0 voorzieningen gierzwaluw	Dak toegankelijk voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen via onderkant overstek (6 openingen per kopgevel (15) = 90 openingen). Voor vleermuizen komt dit neer op 30 verblijfplaatsen. Daarnaast worden de dakpannen ook 3,5 cm van het huidige overstek gelegd, zodat soorten ook hier toegang tot het dak hebben. 34 geschakelde inbouwkasten voor vleermuizen 18 huidige gierzwaluwnesten een op een herstellen	Huisumus en gierzwaluw kunnen alle daken betrekken via de kopgevels, maar de noord en oost gevels (9) zijn het meest geschikt. Voor huismus en gierzwaluw komt dit neer op meer dan 54 verblijfplaatsen.

Bron: "Activiteitenplan Glazenierslaan, De Meern Complex 2154" van 8 maart 2023

Bijlage 3: Locatie plangebied

Bron: "Nader onderzoek Glazenierslaan, De Meern Complex 2154" van 31 januari 2023

Bijlage 4: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 2. Verblijfplaatsen aangetroffen beschermde soorten.

Bron: "Activiteitenplan Glazenierslaan, De Meern Complex 2154" van 8 maart 2023